

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/36/2017
Identifikačné číslo spisu: 5411204164
Dátum vydania rozhodnutia: 23.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5411204164.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Mesto Dolný Kubín, so sídlom Hviezdoslavovo námestie 1651/2, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 00 314 463, zast. ALTER IURIS, s.r.o., so sídlom Tolstého 9, 811 06 Bratislava, IČO: 36 708 771, konajúca prostredníctvom svojho konateľa, advokáta JUDr. Martina Kucbelu proti žalovaným: 1/ Y.F., spol. s r.o., so sídlom Slnecná 2286/9, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 31 640 087, dňom 29. apríla 2017 vymazaná z Obchodného registra Okresného súdu Žilina, 2/ K. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/XX, XXX XX A., štátny občan SR, zast. advokátom JUDr. Jozefom Polákom, so sídlom Aleja Slobody 1890/50, 026 01 Dolný Kubín, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 43 293,92 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 2Cb/16/2012, na dovolanie žalovaného v 2. rade proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/214/2016-552 z 22. februára 2017, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného v 2. rade o d m i e t a.
- II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dolný Kubín ako súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 2Cb/16/2012-443 zo dňa 10.02.2016 uložil žalovanému v 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 43 293,92 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 43 293,92 eur od 21.10.2014 do zaplatenia, na bankový účet žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku (1. výrok). Žalobný návrh voči žalovanému v 1. rade zamietol (2. výrok). Súčasne 3. výrokom vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Z odôvodnenia prvoinstančného rozsudku vyplýva, že žalobca žiadal zaviazať žalovaného v 1. rade na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 43 293,92 eur s príslušenstvom s odôvodnením, že na základe rozsudku Krajského súdu v Žiline vo veci sp. zn. 6Co/163/2010 bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť žalovanému v 1. rade sumu 48 429,92 eur s príslušenstvom. Žalobca dňa 09.02.2011 vykonal úhradu sumy 43 293,92 eur na účet JUDr. Evy Krchňavej, vtedajšej právnej zástupkyne žalovaného v 1. rade. Dňa 20.12.2010 žalovaný v 1. rade plnomocenstvo udelené JUDr. Krchňavej na zastupovanie jeho osoby v konaní odvolal s tým, že odvolanie plnomocenstva jej bolo doručené dňa

14.02.2011. Na základe písomnej výzvy JUDr. Jozefa Poláka ako nového právneho zástupcu žalovaného v 1. rade JUDr. Krchňavá dňa 20.02.2011 previedla sumu 43 293,92 eur na bankový účet JUDr. Jozefa Poláka. Žalovaný v 1. rade dňa 02.02.2011 v zastúpení JUDr. Jozefom Polákom podal na exekútorský úrad návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 48 429,92 eur v zmysle vyššie značeného rozsudku Krajského súdu v Žiline. Exekútor v exekučnom konaní dňa 07.05.2011 odpísal z bankového účtu žalobcu finančné prostriedky vo výške 61 674,94 eur. Dňa 12.09.2011 žalobca písomne vyzval žalovaného v 1. rade na úhradu bezdôvodného obohatenia, pričom táto výzva bola doručená právnenému zástupcovi žalovaného v 1. rade. Žalovaný v 1. rade žiadané finančné prostriedky nevrátil.

3. Súd prvej inštancie sa s prihliadnutím na § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj len „OZ“) zaoberal plynutím premlčacích lehôt vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Začiatok premlčacej lehoty je podľa prvoinštančného súdu určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia, teda k splneniu všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí v desaťročnej premlčacej dobe, ak bolo bezdôvodné obohatenie získané úmyselne, pričom úmysel či už priamy alebo nepriamy musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Ak nie sú splnené podmienky na desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba. Subjektívna premlčacia doba nezačne plynúť skôr, než objektívne premlčacie doby. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor.

4. V prejednávanom prípade dospel súd prvej inštancie k záveru, že došlo k úmyselnému získaniu bezdôvodného obohatenia na strane K. N.. Uviedol, že zmluva o postúpení pohľadávky medzi žalovaným v 1. rade a K. N. bola uzatvorená dňa 26.01.2011, dňa 31.01.2011 K. N. splnomocnila JUDr. Jozefa Poláka na zastupovanie vo veci uplatnenia nárokov voči dlžníkovi Mesto Dolný Kubín, pričom toto splnomocnenie sa vzťahovalo aj na prevzatie akýchkoľvek splatných častí pohľadávky na účet zástupcu. Žalovaný v 1. rade dňa 26.01.2011 splnomocnil JUDr. Jozefa Poláka na zastupovanie pri vymáhaní sumy 48 429,92 eur od dlžníka Mesto Dolný Kubín, vrátane prevzatia vymáhanej sumy na účet zástupcu. V zmluve o postúpení pohľadávky sa zmluvné strany dohodli, že postupca - žalovaný v 1. rade bude vymáhať pohľadávku vrátane jej príslušenstva naďalej vo svojom mene a na účet postupníka - K. N. a že zmluvné strany nebudú uskutočňovať oznámenia tretím stranám ani dlžníkovi podľa § 526 OZ. Keďže pohľadávku možno postúpiť novému veriteľovi (postupníkovi) bez vedomia dlžníka, zákon v tomto ustanovení ukladá pôvodnému veriteľovi (postupcovi) povinnosť bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi, že k postúpeniu pohľadávky došlo. Právne účinky postúpenia voči dlžníkovi nastanú až okamihom, keď bol dlžník o postúpení pohľadávky upovedomený. Podľa súdu prvej inštancie majiteľom pohľadávky voči žalobcovi bola od 26.01.2011 K. N. a predmetnú pohľadávku mal na jej účet a vo svojom mene v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky vymáhať postupca - žalovaný v 1. rade. Právnym zástupcom žalovaného v 1. rade aj K. N. bola rovnaká osoba a z oboch splnomocnení na zastupovanie je zrejmé, že splnomocniteľ udelil splnomocnenie aj na preberanie plnenia na účet právneho zástupcu. K. N. preto podľa súdu obdržala prostredníctvom právneho zástupcu dve plnenia - prvé dňa 20.02.2011, kedy JUDr. Krchňavá previedla sumu 43 293,92 eur na účet právneho zástupcu K. N., ktorý bol súčasne právnym zástupcom aj žalovaného v 1. rade a druhé plnenie dňa 26.05.2011, kedy podľa potvrdenia súdny exekútor Mgr. Marián Král' (č. l. 148 spisu) poukázal na účet právneho zástupcu oprávneného - žalovaného v 2. rade sumu 49 722,86 eur. Napriek tomu, že dňa 20.02.2011 došlo zo strany JUDr. Krchňavej k poukázaniu dlhovanej sumy na účet právneho zástupcu vtedy už K. N., nedošlo zo strany K. N. a jej právneho zástupcu k návrhu na zastavenie exekúcie a naopak, exekúcia bola vedená napriek vyplateniu pohľadávky, čo súd prvej inštancie posúdil ako úmyselné konanie v snahe prevziať dvojité plnenie a na úkor žalobcu sa bezdôvodne obohatiť. Úmysel je podľa súdu preukázaný aj dohodou o neoznamovaní postúpenia pohľadávky dlžníkovi, ktorý sa o existencii zmluvy o postúpení pohľadávky prvýkrát dozvedel dňa 14.03.2013 na súdnom pojednávaní (správne malo byť uvedené 14.05.2013). Začiatok plynutia premlčacej lehoty v zmysle § 107 ods. 2 veta druhá OZ tak nastal deň nasledujúci po pripísaní druhej platby (vymoženej súdnym exekútorom dňa 26.05.2011 a poukázanej na účet právneho zástupcu K. N. a žalovaného v 1. rade), teda dňa 27.05.2011, preto nárok

žalobcu premlčaný nie je.

5. Vo vzťahu k žalovanému v 1. rade súd prvej inštancie uviedol, že tento nie je pasívne legitimovaný, pretože sumu, ktorá je predmetom konania, nikdy neprevzal, a teda nie je povinný ju vrátiť. Žalovaný v 1. rade bol oprávnený vymáhať pohľadávku vrátane jej príslušenstva vo svojom mene a na účet postupníka - K. N., a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávky.

6. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade súd prvej inštancie konštatoval, že podľa oznámenia z č. l. 187 K. N. zomrela dňa 02.02.2012. Podľa uznesenia Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1D/130/2012 bola všeobecná hodnota dedičstva určená na sumu 105 385,81 eur, pasíva sumou 1 085,59 eur a čistá hodnota dedičstva sumou 104 300,22 eur, pričom dedičstvo bolo potvrdené žalovanému v 2. rade ku dňu smrti poručiťky. K tomuto dňu existoval záväzok poručiťky voči žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia, ktorý záväzok prešiel jej smrťou na dediča - žalovaného v 2. rade, ktorý bol výzvou žalobcu zo dňa 06.10.2014 vyzvaný na zaplatenie pohľadávky ako dedič. Výzvu prevzal dňa 17.10.2014, k plneniu z jeho strany však nedošlo.

7. K námietkam právnych zástupcov žalovaného v 1. a 2. rade ohľadne nemožnosti domáhania sa nároku tzv. eventuálnym petitom súd prvej inštancie s poukázaním na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“, „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) sp. zn. 4Cdo/113/2010 a sp. zn. 3Cdo/347/2009 uviedol, že podstatou eventuálneho petitu je návrh na prisúdenie jedného nároku a ak by toto plnenie nebolo možné, tak návrh na relutárnu (peňažnú) náhradu. Ak súd rozhoduje podľa druhého subsidiárneho petitu, prvý petit zamietne. Ak rozhoduje podľa primárneho, prvého petitu, o druhom petite už nerozhoduje. Súd sa môže zaoberať druhým petitom a rozhodovať o ňom až po tom, kedy je zistená a preukázaná neodôvodnenosť alebo neopodstatnenosť plnenia v zmysle prvého petitu.

8. Vo vzťahu k príslušenstvu pohľadávky súd prvej inštancie poukázal na § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a v zmysle ktorého je výška úrokov z omeškania o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Úroková sadzba ECB platná od 10.09.2014 bola 0,05%, teda spolu vo výške 5,05% ročne.

9. Na odvolanie žalovaného v 2. rade Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, po prejednaní veci podľa § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), rozsudkom č. k. 13Cob/214/2016-552 zo dňa 22.02.2017, rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku I. o povinnosti žalovaného v 2. rade zaplatiť žalobcovi sumu 43 293,92 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 43 293,92 eur od 21.10.2014 do zaplatenia, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p., potvrdil. Súčasne rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

10. K procesnému postupu spočívajúcemu v prejednaní odvolania žalobcu (správne malo znieť žalovaného v 2. rade - pozn. dovolacieho súdu) bez nariadenia ústneho pojednávania, odvolací súd poukázal na uznesenie č. k. 13Cob/214/2016-538 zo dňa 08.02.2017, v ktorom podľa § 219 ods. 3 C. s. p. bolo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, a to dňa 14.02.2017. Na základe uvedeného boli v spojení s § 378 ods. 1 C. s. p. splnené procesné podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

11. Odvolací súd vo vzťahu k svojmu procesnému postupu poukázal na § 470 ods. 1, 2 C. s. p., § 379, § 380 ods. 1 a § 365 ods. 3 C. s. p..

12. Vo vzťahu k procesnej vade konania namietnutej žalovaným v 2. rade, spočívajúcej v tvrdení o nerozhodnutí o ním podanom odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie č. k. 2Cb/16/2012-345 zo

dňa 23.06.2015, ktorým súd pripustil zmenu žalobného petitu, odvolací súd poukázaním na spisový materiál uviedol, že žalovaný v 2. rade, zastúpený advokátom JUDr. Jozefom Polákom, podal proti tomuto uzneseniu odvolanie podaním zo dňa 14.07.2015, ktoré bolo súdu doručené v rovnaký deň (č. l. 350 spisu). Súd prvej inštancie predkladacou správou zo dňa 04.08.2015 (č. l. 359 spisu) predložil podané odvolanie na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline, ktorý uznesením č. k. 13Cob/264/2015-362 zo dňa 04.09.2015 odvolanie žalovaného v 2. rade odmietol. Podľa doručenky, ktorá je založená na č. l. 365 súdneho spisu, súd prvej inštancie označené uznesenie Krajského súdu v Žiline doručil právnenému zástupcovi žalovaného v 2. rade, JUDr. Jozefovi Polákovi, dňa 21.09.2015. Odvolací súd tak nezistil dôvodnosť namietaného odvolacieho dôvodu žalovaného v 2. rade, nakoľko z obsahu spisového materiálu nepochybne vyplýva, že o podanom odvolaní bolo rozhodnuté Krajským súdom v Žiline a toto rozhodnutie bolo okresným súdom právnenému zástupcovi žalovaného v 2. rade riadne doručené.

13. Žalovaný v 2. rade ďalej namietal, že žalobca nárok v súdnom konaní uplatnil voči žalovanému v 2. rade tzv. eventuálnym petitom, ktorým však žiadal zapltenie istiny s príslušenstvom od dvoch rozdielnych účastníkov napriek tomu, že podstatou eventuálneho petitu je návrh na prisúdenie jedného nároku od jedného účastníka s tým, že ak nie je možné vyhovieť prvému petitu, bude výrok zaväzovať in eventum na iné plnenie. Vo vzťahu k uvedenej námietke odvolací súd poukázal na znenie vtedy platného ust. § 79 ods. 1 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), ktoré vo vzťahu k požiadavkám kladeným na návrh na začatie konania okrem iného vyžadovalo, aby z takéhoto návrhu bolo zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Uviedol, že žalobný petít je jednou z obsahových náležitostí žaloby, žalobným petitom žalobca navrhuje, ako má súd vo veci rozhodnúť, resp. ako by mal zniesť výrok jeho rozhodnutia. Petitom žalobca určuje rozsah ním požadovanej súdnej ochrany a vymedzuje súdu hranice konania a rozhodovania. Keďže v prípade žalobného petitu sa jedná o návrh súdneho výroku, žalobca je povinný formulovať petít žaloby takým spôsobom, aby predmet konania bol dostatočne presným, zrozumiteľným a určitým spôsobom vymedzený, nakoľko žalobný petít je pre súd vždy rámcom rozhodovania, z ktorého súd nesmie vybočiť a ktorý okrem taxatívne vymedzených prípadov nemôže prekročiť. Zákon iné požiadavky na formuláciu žalobného návrhu nekladie, pričom z ustanovení pôvodne platného Občianskeho súdneho poriadku a ani z ustanovení aktuálne platného Civilného sporového poriadku (§ 132 a nasl.) nevyplýva osobitná kategorizácia petítov žalobných návrhov, teda ani definícia tzv. eventuálneho petitu. Rozdelenie najbežnejších petítov na tzv. jednoduchý petít, ktorým sa má rozhodnúť o jednom konkrétnom návrhu, na eventuálny petít, ktorým žalobca žiada priznať určité plnenie a pre prípad, že to nebude možné, žiada priznať iné eventuálne plnenie, alebo alternatívny petít, ktorým žalobca vyhlasuje, že namiesto požadovaného plnenia je ochotný prijať iné plnenie, je výsledkom právnej teórie a judikatúry súdov, ktoré takýmto spôsobom rozdelili najbežnejšie používané žalobné petity.

14. Podľa názoru odvolacieho súdu, žalobcovi nič nebránilo v tom, aby petít žalobného nároku v podaní zo dňa 25.01.2015 (č. l. 320 spisu) vymedzil tak, že zapltenie sumy 43 293,92 eur s príslušenstvom požaduje voči žalovanému v 1. rade, eventuálne voči žalovanému v 2. rade. Pri takomto vymedzení petitu žalobcom sa nejedná o eventuálny petít tak, ako ho ustálila právna teória a súdna prax, nakoľko takýmto žalobným návrhom žalobca nežiadal od jedného žalovaného určité konkrétne plnenie s tým, že ak toto plnenie nebude možné, tak od toho istého žalovaného požaduje iné, peňažné plnenie. Žalobca svoj žalobný návrh vymedzil dostatočne určitým spôsobom tak, že je z neho zrejmé, že peňažné plnenie spolu s príslušenstvom požaduje len od jedného z dvoch označených žalovaných za situácie, kedy nebolo zrejmé, ktorý zo žalovaných sa mal na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť. V tomto smere za nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd námietku žalovaného v 2. rade o tom, že rozhodnutím súdu prvej inštancie bolo rozhodnuté nad rámec žalobného návrhu. Uviedol, že prvoinštančný súd odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol v súlade so žalobným petitom vymedzeným žalobcom v podaní zo dňa 25.01.2015, ktorého zmena bola pripustená uznesením prvoinštančného súdu č. k. 2Cb/16/2012-345 zo dňa 23.06.2015. Za situácie, kedy súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný v 1. rade nie je vo veci pasívne vecne legitímovaný, nevyhovel žalobe voči žalovanému v 1. rade a žalobu voči nemu zamietol, súčasne s ohľadom na zistenú dôvodnosť uplatneného nároku voči žalovanému v 2. rade, žalobe žalobcu voči tomuto žalovanému vyhovel v celom rozsahu. Súd prvej inštancie tak odvolaním napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného v 2. rade čo do istiny a príslušenstva požadovaného žalobcom presne v

rozsahu, aký vyplýva zo zmeny žaloby pripustenej uznesením prvoinštančného súdu.

15. Vo vzťahu k námietke premlčania vznesenej žalovaným v 2. rade odvolací súd konštatoval, že predmetom žaloby je nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v podobe peňažného plnenia, ktoré žalobca vyplatil právnomu predchodcovi žalovaného v 2. rade dobrovoľným plnením a následne duplicitne v rámci exekučného konania. Za účelom posúdenia vznesenej námietky premlčania sa odvolací súd v potrebnom rozsahu oboznámil so spisovým materiálom, z ktorého vyplýva, že žalobca na základe výzvy (č. l. 28 spisu) uskutočnil dňa 09.02.2011 platbu v prospech JUDr. Evy Krchňavej vo výške 43 293,92 eur (č. l. 29 spisu) ako úhradu istiny na základe rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 9C/66/2003 zo dňa 15.02.2010 a rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/63/2010 zo dňa 27.10.2010. Podľa vyjadrenia súdneho exekútora Mgr. Mariána Kráľa bolo v exekučnej veci EX 2/01 oprávneného, žalovaného v 1. rade, proti povinnému - žalobcovi, zaplatených na účet právneho zástupcu JUDr. Jozefa Poláka celkom 49 722,86 eur. Jednotlivé úhrady boli uskutočnené dňa 26.05.2011 (č. l. 148 spisu).

16. Podľa názoru odvolacieho súdu došlo k duplicitnému vyplateniu pohľadávky vyplývajúcej z rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline a tým k vzniku bezdôvodného obohatenia. Uviedol, že pre začiatok plynutia premlčacej doby na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je v zmysle § 107 ods. 1 OZ rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Od tohto dňa plynie pre oprávneného dvojiročná subjektívna premlčacia doba. Subjektívna premlčacia doba môže začať plynúť najskôr so začiatkom objektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 2 OZ, ktorá je stanovená v dĺžke troch rokov a v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia v dĺžke 10 rokov odo dňa, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, kedy oprávnený zistí tie skutočnosti, z ktorých je možné konštatovať vznik bezdôvodného obohatenia a zodpovedný subjekt. Nie je preto rozhodujúce, či oprávnený mal alebo nemal možnosť sa potrebné skutočnosti dozvedieť už skôr, teda ani okolnosť, kedy sa oprávnený subjekt pri náležitej starostlivosti musel alebo mohol dozvedieť, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, ale rozhodujúce je vždy to, kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedel. Z § 107 ods. 1 OZ vyplýva, že pre začiatok subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvie o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie práva. Poukázaním na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2004 odvolací súd uviedol, že nie je rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť sa dozvedieť potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná, nielen predpokladaná vedomosť oprávneného a nie je rozhodujúce, či oprávnený mal už skôr možnosť sa dozvedieť skutočnosti, na základe ktorých si mal urobiť úsudok o vzniku bezdôvodného obohatenia a jeho výške.

17. Aplikujúc vyššie uvedené teoretické východiská odvolací súd konštatoval, že o vzniku bezdôvodného obohatenia sa žalobca dozvedel v mesiaci máj 2011, kedy z jeho účtu v rámci exekučného konania bola duplicitne odpísaná finančná čiastka, ktorú už predtým v mesiaci február 2011 žalobca uhradil na základe výzvy vtedajšej právnej zástupkyne žalovaného v 1. rade JUDr. Eve Krchňavej. Pre začiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie takto vzniknutého bezdôvodného obohatenia sa odvolací súd zaoberal otázkou, kedy sa žalobca dozvedel o subjekte, ktorý sa takýmto spôsobom na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Z listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou spisového materiálu, aj zo samotnej žaloby zistil, že žalobca za subjekt, ktorý sa na jeho úkor mal bezdôvodne obohatiť, pôvodne považoval žalovaného v 1. rade, ktorému bola voči žalobcovi priznaná peňažná pohľadávka rozhodnutiami súdov a ktorý vystupoval ako oprávnený aj v exekučnom konaní. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade žalobca uviedol, že o skutočnosti, že pohľadávka vyplývajúca z rozhodnutí súdov, ktorú voči nemu v exekučnom konaní uplatňoval žalovaný v 1. rade, bola postúpená na K. N., sa dozvedel až na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 14.05.2013. Zo zápisnice z tohto pojednávania (č. l. 174 a nasl. súdneho spisu) vyplýva, že na pojednávaní právny zástupca žalovaného v 1. rade predložil Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 26.01.2011, uzatvorenú medzi žalovaným v 1. rade ako postupcom a Mgr. K. N. ako postupníkom. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky

(č. l. 172 spisu) vyplýva, že žalovaný v 1. rade ako postupca postúpil Mgr. K. N. ako postupníkovi pohľadávku voči žalobcovi vo výške 48 429,92 eur, vyplývajúcu z rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline. Zmluvné strany tejto zmluvy sa zároveň dohodli, že postupca bude vymáhať pohľadávku vrátane jej príslušenstva naďalej vo svojom mene a na účet postupníka a že nebudú uskutočňovať oznámenia tretím stranám ani dlžníkovi podľa § 526 OZ. Podľa názoru odvolacieho súdu, predložením tejto zmluvy o postúpení pohľadávky na pojednávaní dňa 14.05.2013, sa žalobca dozvedel, že pred tým, ako z jeho strany bolo uskutočnené dobrovoľné plnenie na základe výzvy vtedajšej právnej zástupkyne žalovaného v 1. rade a rovnako tak pred tým, ako následne v rámci exekučného konania bola predmetná čiastka zaplatená duplicitne, došlo k zmene veriteľa zo žalovaného v 1. rade na Mgr. K. N..

18. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalovaného v 2. rade spočívajúcou v tvrdení, že žalobca sa o postúpení pohľadávky, a teda o subjekte, ktorý sa na jeho úkor mal bezdôvodne obohatiť, dozvedel už skôr, a síce po tom, ako mu zo strany právneho zástupcu postupcu a postupníka bola doručená výzva na zaplatenie, prílohou ktorej mali byť plné moci, jednak od postupcu a jednak od postupníka, pre právneho zástupcu JUDr. Jozefa Poláka.

19. Z Výzvy na zaplatenie zo dňa 31.01.2011 (č. l. 396 spisu) odvolací súd zistil, že touto výzvou JUDr. Jozef Polák žalobcovi oznámil, že bol žalovaný v 1. rade splnomocnený na zastupovanie vo veci vymožená sumy 48 429,92 eur. Prílohou tejto výzvy podľa jej obsahu mal byť rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/63/2010 a 2x plná moc, ktorou podľa vyjadrenia žalovaného v 2. rade bola jednak plná moc udelená Mgr. K. N. a jednak plná moc udelená žalovaným v 1. rade. Skutočnosť, že spolu s výzvou na zaplatenie zo dňa 31.01.2011 bola žalobcovi doručená aj plná moc od Mgr. K. N. pre JUDr. Jozefa Poláka, žalobca poprel. V danom prípade sa jedná o súkromné listiny predložené žalovaným v 2. rade, z ktorých žalovaný v 2. rade vyvodzuje určité, pre seba priaznivé dôsledky a ktorých správnosť žalobca v konaní poprel. Odvolací súd poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/199/2005, podľa ktorého pri súkromnej listine stačí formálne popretie jej správnosti druhým účastníkom, aby nastúpila dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno toho účastníka, ktorý tvrdil skutočnosti, ktoré mali byť súkromnou listinou preukázané. Za situácie, kedy žalobca poprel skutočnosti, ktoré majú vyplývať z predloženej súkromnej listiny, tak žalovaného v 2. rade zaťažovalo dôkazné bremeno ohľadom preukázania tých skutočností, ktoré mali byť súkromnou listinou preukázané. Žalovaný v 2. rade však žiadne ďalšie dôkazy na preukázanie tvrdenia, že spolu s výzvou zo dňa 31.01.2011 bola žalobcovi doručená aj plná moc vystavená Mgr. K. N., nenavrhol, čím žalovaný v 2. rade svoje dôkazné bremeno neuniesol. Bez ohľadu na uvedené bol však odvolací súd toho názoru, že ani v prípade, ak by bolo preukázané doručenie predmetnej plnej moci vystavenej Mgr. K. N. pre JUDr. Jozefa Poláka, obsahom ktorej je tiež konštatovanie skutočnosti, že Mgr. K. N. nadobudla predmetnú pohľadávku voči žalobcovi na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 26.01.2011 od žalovaného v 1. rade, by nebolo možné konštatovať, že už v čase tohto doručenia sa žalobca dozvedel o Mgr. K. N. ako o subjekte, ktorý sa mal následne na jeho úkor bezdôvodne obohatiť. Na to, aby sa postúpenie pohľadávky stalo voči dlžníkovi relevantnou právnou skutočnosťou, je v zmysle § 526 ods. 1 OZ nevyhnutné, aby postúpenie pohľadávky postupca bez zbytočného odkladu dlžníkovi oznámil alebo aby postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi preukázal. Voči dlžníkovi má postúpenie pohľadávky právne účinky až doručením oznámenia od jeho pôvodného veriteľa (postupcu) o tom, že došlo k postúpeniu pohľadávky, alebo vtedy, ak mu postúpenie pohľadávky preukáže jeho nový veriteľ (postupník). Pokiaľ postúpenie pohľadávky nie je dlžníkovi oznámené alebo preukázané, je dlžník naďalej oprávnený i povinný plniť svoj dlh postupcovi ako pôvodnému veriteľovi. Žalovaný v 2. rade argumentoval tým, že z plnomocenstva udeleného Mgr. K. N. právnomu zástupcovi JUDr. Jozefovi Polákovi malo byť žalobcovi zrejmé, že došlo k zmene oprávneného subjektu, a tým mal nadobudnúť aj vedomosť o tom, kto sa následne na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Mgr. K. N. však v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky je osobou, ktorá ako postupník predmetnú pohľadávku nadobudla od žalovaného v 1. rade ako postupcu. Mgr. K. N. ako postupník na rozdiel od postupcu, ktorý dlžníkovi postúpenie pohľadávky iba oznamuje bez toho, aby mu čokoľvek musel preukazovať, bola povinná postúpenie pohľadávky dlžníkovi preukázať. Preukázaním postúpenia sa myslí predovšetkým predloženie zmluvy o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Na to, aby prípadnému oznámeniu zo strany Mgr. K. N. ako postupníka o tom, že došlo k postúpeniu

pohľadávky, bolo možné priznať právnu relevanciu v smere oboznámenia dlžníka o tom, že došlo k postúpeniu pohľadávky od pôvodného veriteľa - žalovaného v 1. rade na nového veriteľa - Mgr. K. N., by Mgr. K. N. ako postupník musela skutočnosť postúpenia pohľadávky žalobcovi nielen oznámiť, ale aj preukázať predložením zmluvy o postúpení pohľadávky. Takáto skutočnosť však v konaní nielenže nebola preukázaná, ale nebola ani tvrdená. Z vykonaného dokazovania a postupu v súdnom konaní odvolaciemu súdu vyplynulo, že zmluvu o postúpení pohľadávky predložil právny zástupca žalovaného v 1. rade až na pojednávaní dňa 14.05.2013. Až týmto dňom možno konštatovať, že sa žalobca dozvedel o subjekte, ktorý sa v dôsledku duplicitnej platby na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Odvolací súd v tomto smere opätovne poukázal na to, že podstatnou a rozhodujúcou nie je okolnosť, kedy sa mohol oprávnený subjekt, v tomto prípade žalobca, dozvedieť o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, ale rozhodujúce je vždy to, kedy sa o tejto skutočnosti reálne dozvedel. Týmto okamihom, kedy sa žalobca bez akýchkoľvek pochybností dozvedel o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, bol až deň 14.05.2013, kedy bola predložená vyššie uvedená zmluva o postúpení pohľadávky. Až počnúc týmto dňom žalobcovi začala plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba, nakoľko až týmto dňom boli naplnené predpoklady § 107 ods. 1 OZ, teda že žalobca ako oprávnený sa dozvedel nielen o skutočnosti, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na jeho úkor, ale aj o tom, kto sa na jeho úkor obohatil.

20. Žalovaný v 2. rade v podanom odvolaní ďalej argumentoval, že s ohľadom na trojročnú objektívnu premlčaciu dobu sa v čase, kedy žalobca podal na súde prvej inštancie dňa 28.01.2015 návrh na rozšírenie okruhu sporových strán o žalovaného v 2. rade, už táto premlčacia doba uplynula. Žalovaný v 2. rade tak v podanom odvolaní vychádzal zo záveru, že v danom prípade došlo k uplynutiu objektívnej trojročnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť odo dňa, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu a ktorá tak mohla uplynúť bez ohľadu na skutočnosť, kedy sa žalobca dozvedel, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Odvolací súd v tomto smere poukázal na odôvodnenie rozsudku prvoinštančného súdu, ktorý vychádzal zo záveru, že v danom prípade sa jednalo o úmyselné bezdôvodné obohatenie, pri ktorom je objektívna premlčacia doba stanovená na 10 rokov. Odvolací súd dal do pozornosti ust. § 380 ods. 1 C. s. p., v zmysle ktorého je odvolací súd dôvodmi podaného odvolania viazaný a uviedol, že žalovaný v 2. rade vo včas podanom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré je datované dňa 23.02.2016 (č. l. 453 spisu), záver prvoinštančného súdu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení nijakým spôsobom nespochybnil. Upozornil na to, že v odvolacom konaní odvolací súd vec prejednával len v medziach a na základe tých dôvodov, na základe ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu odvolaním napadnutého rozhodnutia. S poukazom na uvedené, za situácie, kedy žalovaný v 2. rade vo včas podanom odvolaní záver súdu prvej inštancie o úmyselnom bezdôvodnom obohatení nespochybnil a voči tomuto záveru žiadne odvolacie námietky neuplatnil, nebol pre odvolací súd vytvorený priestor, aby tento, žalovaným v 2. rade nespochybnený záver prvoinštančného súdu preskúmaval. Žalovaný v 2. rade záver o existencii úmyslu smerujúceho k získaniu bezdôvodného obohatenia spochybnil až vo vyjadrení zo dňa 12.04.2016 (č. l. 481 spisu), teda po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Odvolací súd zdôraznil, že v zmysle § 365 ods. 3 C. s. p. možno odvolacie dôvody meniť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, preto odvolací súd na neskôr uplatnené odvolacie dôvody nie je oprávnený v rámci odvolacieho prieskumu prihliadať.

21. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd uzavrel, že v zmysle § 107 ods. 2 OZ objektívna 10-ročná premlčacia doba na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia s ohľadom na čas vzniku bezdôvodného obohatenia, ku ktorému došlo duplicitným vyplatením finančných prostriedkov v rámci exekučného konania v mesiaci máj 2011, v čase, kedy ku dňu 28.01.2015 žalobca rozšíril okruh sporových strán uplatnením nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia aj voči žalovanému v 2. rade, neuplynula. Rovnako v danom čase neuplynula ani subjektívna dvojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému v 2. rade, nakoľko o skutočnosti, že na jeho úkor sa bezdôvodne obohatil práve žalovaný v 2. rade, resp. jeho právna predchodkyňa, sa žalobca dozvedel až po predložení zmluvy o postúpení pohľadávky na pojednávaní dňa 14.05.2013.

22. Vo vzťahu k námietke žalovaného v 2. rade ohľadom nedostatočného odôvodnenia napadnutého

rozsudku, odvolací súd konštatoval neopodstatnenosť tejto námietky. Poukázaním na § 157 ods. 2 O. s. p., platného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, judikatúru ESLP a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“) sp. zn. IV. ÚS 115/03 a I. ÚS 188/06, konštatoval, že okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným a dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe voči žalovanému v 2. rade vyhovel. Za nedôvodnú vyhodnotil odvolaciu námietku žalovaného v 2. rade spočívajúcu v tvrdení, že v rozhodnutí okresného súdu chýbalo logické vysvetlenie, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Odvolací súd po preskúmaní odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie mal za to, že v odôvodnení svojho rozsudku uviedol relevantné skutkové zistenia ohľadom vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného v 2. rade, uviedol právne predpisy, na základe ktorých posudzoval vznik bezdôvodného obohatenia, postúpenie pohľadávky a tiež žalovaným v 2. rade uplatnenú námietku premlčania uplatneného nároku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa odvolacieho súdu preto nemožno považovať za svojvoľné, či zjavne neodôvodnené, pretože súd sa v skutkovej a právnej rovine zaoberal nosnou argumentáciou sporových strán a túto argumentáciu, aj pokiaľ išlo o obranu žalovaného v 2. rade, riadne vyhodnotil. Konštatoval, že okresný súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, ani nepoprel ich účel a význam v kontexte relevantných zistení o skutkovom stave vo veci. Zároveň poukázal na stanovisko občianskoprávneho kolégia NS SR č. 2 zo dňa 03.12.2015 (Zbierka Stanovísk NS SR a súdov SR 1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. V danom prípade napadnutý rozsudok okresného súdu čo do odôvodnenia kritériá vecne správneho rozhodnutia spĺňa, za dostatočného rešpektovania vtedy platného ust. § 157 ods. 2 O. s. p..

23. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p., teda že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, žalovaný v 2. rade namietol, že pred vyhlásením rozsudku sa mal konateľ žalovaného v 1. rade JUDr. F. K. právnenému zástupcovi žalovaného v 2. rade JUDr. Jozefovi Polákovi pochváliť, že žalovaného v 1. rade súd k žiadnej povinnosti nezaviazal, ale na plnenie zaviazal iba žalovaného v 2. rade. Odvolací súd poukázal na § 14 ods. 1 O. s. p., platný v čase rozhodovania súdu prvej inštancie a konštatoval, že na strane konajúcej sudkyne JUDr. Renáty Kňazúrovej nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by z prejednávania danej veci mala byť vylúčená. Skutočnosti uvádzané žalovaným v 2. rade ohľadom vyjadrenia JUDr. F. K., konateľa žalovaného v 1. rade, žalovaný v 1. rade cestou svojho právneho zástupcu označil za nepravdivé, úmyselne klamlivé a dehonestujúce osobu konateľa žalovaného v 1. rade. Odvolací súd sa oboznámil so Zápisnicou o pojednávaní zo dňa 10.02.2016 (č. l. 449 spisu), na ktorom došlo k vyhláseniu prvoinštančného rozsudku, z prvej strany ktorej vyplýva, že na danom pojednávaní nebol prítomný žalovaný v 2. rade, ani jeho právny zástupca JUDr. Jozef Polák. Neprítomnosť právneho zástupcu JUDr. Jozefa Poláka na súdnom pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, tak spochybňuje jeho tvrdenie, že k vyjadreniu JUDr. F. K. malo dôjsť práve pred vyhlásením rozsudku. Poukazujúc na uvedené okolnosti odvolací súd vyhodnotil tvrdenia žalovaného v 2. rade, spochybňujúce nestrannosť konajúcej zákonnej sudkyne, za nepreukázané. Upozornil, že na spochybnenie nestrannosti sudcu nemôže postačovať to, ako sa nestrannosť sudcu subjektívne len javí, ale je podstatné len to, či relevantne existujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým nie nezaujatým vzťahom k veci disponuje. Aj pri zohľadnení teórie zdania, na ktorú poukázal žalovaný v 2. rade, môže byť sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci iba v prípade, ak je celkom zjavné, že jeho vzťah k veci, k sporovým stranám alebo k zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranné. S poukazom na uvedené odvolací súd uzavrel, že zo samotného, ničím nepodloženého tvrdenia žalovaného v 2. rade nemožno dospieť k záveru o akomkoľvek pomere konajúcej sudkyne k prejednávanej veci.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p.. V odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalobca, ktorému odvolací súd priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným

uznesením (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

25. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 03.04.2017.

26. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný v 2. rade (č. l. 593 - 602), prípustnosť ktorého odôvodnil vadami konania podľa § 420 ods. 1 písm. f/ a e/ C. s. p., súčasne ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.. Dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil prvoinštancnému súdu na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

27. Vo vzťahu k vade konania podľa § 420 ods. 1 písm. f/ C. s. p. žalovaný v 2. rade (ďalej tiež ako „dovolateľ“) namietol porušenie jeho procesných práv z dôvodu, že oznam o termíne verejného vyhlásenia rozsudku nariadeného na deň 22.02.2017 nebol zverejnený na webovej stránke Krajského súdu v Žiline ani na stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“) v súlade s § 219 ods. 3 C. s. p. a ani v spise sa nenachádza žiadny záznam ani doklad o tom, že predmetné oznámenie na webovej stránke Krajského súdu v Žiline bolo zverejnené. Navyše oznam, ktorý bol zverejnený na stránke „<https://obcan.iustice.sk/iiifosud/-/infosud/i-detail/pojednavanie78ee33ccd-4d5a-4e43-834e-693d6fd105d8>“ neobsahoval správny údaj o predsedovi senátu v tejto veci. Tvrdí, že keby tomu tak bolo, teda pokiaľ by mal vedomosť o tom, že funkciu predsedu senátu v predmetnej veci má vykonávať JUDr. Róbert Bebčák, mohol by účinne podať námietku zaujatosti v zmysle § 52 ods. 1 a nasl. C. s. p.. Žalovaný v 2. rade na základe uvedeného tvrdí, že odvolací súd porušil jeho základné právo na verejné vyhlásenie rozsudku zaručené v čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) vo veci, ktorá sa ho týkala ako strany sporu. V nadväznosti na uvedené poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR (II. ÚS 47/96, II. ÚS 76/97, II. ÚS 58/97, III. ÚS 6/00 a II. ÚS 88/01, I. ÚS 5/02-57), ako aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/120/2009 zo dňa 31.07.2009. Dovolateľ ďalej tvrdí, že v predmetnom konaní rozhodoval utajený sudca, nakoľko v oznámení o verejnom vyhlásení rozsudku bol ako predseda senátu označený iný sudca (JUDr. Mária Dubcová), než ten, ktorý na verejnom vyhlásení rozsudku dňa 22.02.2017 vystupoval ako predseda senátu (JUDr. Róbert Bebčák).

28. Vo vzťahu k vade konania podľa § 420 ods. 1 písm. e/ C. s. p. dovolateľ namietol porušenie jeho základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy SR. Poukázal na žalobu, z ktorej vyplýva, že žalobca sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia pôvodne len od žalovaného v 1. rade - spoločnosti Y.F., spol. s.r.o., IČO: 31 640 087. Bezdôvodné obohatenie je ako inštitút upravené výlučne v Občianskom zákonníku, preto neexistoval dôvod na to, aby bola vec priradená do obchodnoprávneho registra a následne pridelená na rozhodovanie JUDr. Renáte Kňazúrovej, ktorá podľa rozvrhu práce Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „OS Dolný Kubín“) platného ku dňu 20.10.2011 (deň podania žaloby) bola zaradená na výkon činnosti pre obchodnoprávne veci a bola pridelená do súdneho oddelenia 2Cb, 2Cbd, 2Cbcud. Tvrdí, že s prihliadnutím na povahu uplatňovaného nároku mala byť vec priradená pod občianskoprávne veci a pridelená zákonnému sudcovi v zmysle platného rozvrhu práce OS Dolný Kubín. Pridelenie žaloby žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia podľa dovolateľa nezodpovedá ani zaužívanej praxi OS Dolný Kubín, ktorý v iných prípadoch prideluje žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia bez ohľadu na to, či sú účastníkmi fyzické alebo právnické osoby, do občianskeho registra a agendy s označením „C“. Ako príklad uviedol konanie vedené na OS Dolný Kubín pod sp. zn. 6C/175/2015, v ktorom vystupuje rovnaký žalobca a žalovanou je právnická osoba, uplatňuje sa v ňom identický nárok, identická právna úprava a rovnaký charakter označených účastníkov konania. Pridelenie žaloby žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia podľa názoru dovolateľa nezodpovedá ani zaužívanej praxi ostatných súdov v rámci Slovenskej republiky, ktorú skutočnosť preukazuje súdnymi rozhodnutiami uvedenými v prílohe svojho dovolania, z ktorých je zrejmé, že žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia sa vždy zaraďujú do občianskoprávneho oddelenia a registra „C“. S poukazom na vyššie uvedené tvrdenia má dovolateľ za to, že vec v prvej inštancii rozhodoval nezákonný sudca.

29. Dovolateľ ďalej tvrdí, že tým, že vec bola na OS Dolný Kubín nesprávne a nezákonne pridelená do

obchodnoprávneho registra, rovnako bola vec nezákonne pridelená na rozhodovanie obchodnoprávnemu súdnemu oddeleniu v senáte 13Cob na Krajskom súde v Žiline (ďalej len „KS v Žiline“) ako odvolacom súde. Do tohto súdneho oddelenia boli pridelení ako predseda senátu JUDr. Mária Dubcová, Mgr. Zuzana Štolcová a ako členovia senátu JUDr. Mária Dubcová, Mgr. Zuzana Štolcová, JUDr. Róbert Bebčák. Poukázal na to, že JUDr. Róbert Bebčák je synom JUDr. Jozefa Bebčáka, advokáta, ktorý je blízkym priateľom štatutárneho zástupcu žalovaného v 1. rade - spoločnosti Y.F., spol. s.r.o., IČO: 31 640 087, JUDr. F. K., konateľa a majiteľa označenej spoločnosti. Navštevujú sa ako rodina, pričom tieto stretnutia JUDr. K. využíva aj na ovplyvňovanie rozhodovania KS v Žiline, ktorá okolnosť zakladá dôvodnú pochybnosť o nezaujatosti sudcu JUDr. Róberta Bebčáka v predmetnej veci.

30. Dovolateľ poukázal na to, že v konaní vedenom na KS v Žiline bola od začatia odvolacieho konania predsedom senátu JUDr. Mária Dubcová. Poukázal na informáciu získanú zo stránky MS SR (založená na č. l. 654) o termíne verejného vyhlásenia rozsudku nariadeného na deň 22.02.2017, kde ako predseda je uvedená JUDr. Mária Dubcová. Naproti tomu v spise sa nachádza uznesenie zo dňa 08.02.2017 (č. l. 538) o oznámení verejného vyhlásenia rozsudku dňa 22.02.2017, podpísané JUDr. Bebčákom ako predsedom senátu. Domnieva sa, že JUDr. Bebčák nezákonným postupom sám vec zreferoval a sám si aj vyhlásil rozsudok. Poukázal na to, že JUDr. Róbert Bebčák bol do funkcie predsedu senátu súdneho oddelenia 13Cob pridelený až dodatkom č. 2 k rozvrhu práce KS v Žiline zo dňa 31.01.2017, ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.02.2017. Uvedená skutočnosť však podľa názoru dovolateľa nemohla spôsobiť automatickú zmenu v obsadení senátu KS v Žiline v tom smere, že na miesto doterajšieho predsedu senátu JUDr. Márie Dubcovej by automaticky nastúpil JUDr. Róbert Bebčák. Pokiaľ by to bolo možné, spôsobilo by to pravú, nezákonnú retroaktívitu dodatku č. 2 zo dňa 31.01.2017 k rozvrhu práce KS v Žiline a nezákonný zásah do princípu náhodného pridelovania súdnych spisov sudcom. Tvrdí, že táto bezdôvodná zámena je úmyselnou nenapraviteľnou procesnou vadou, svedčiacou o snahe JUDr. Róberta Bebčáka vziať rozhodnutie odvolacieho súdu do vlastných rúk ako referujúci, aj ako predsedajúci sudca, aby si mohol nezákonný rozsudok pripraviť a sám aj vyhlásiť. To, že sa tak stalo, preukazuje zaujatosť sudcu JUDr. Róberta Bebčáka v zmysle § 52 ods. 1 C. s. p. pre jeho pomer k stranám sporu (konkrétne k žalovanému v 1. rade).

31. Vo vzťahu k vade konania podľa § 420 ods. 1 písm. e/ C. s. p. dovolateľ namietol aj zaujatosť sudkyne OS Dolný Kubín tvrdiac, že medzi ňou a zástupcami Mesta Dolný Kubín (žalobcom) existujú nadštandardné vzťahy.

32. Na základe vyššie uvedených tvrdení má dovolateľ za zrejmé, že v predmetnej veci tak na súde prvej inštancie, ako aj na súde odvolacom, rozhodovali nezákonní sudcovia a nesprávne obsadený súd, v nadväznosti na ktorú námietku poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR (I. ÚS 52/97, II. ÚS 87/01, II. ÚS 15/96, III. ÚS 116/06, IV. ÚS 161/08, IV. ÚS 191/08).

33. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. dovolateľ namietol nesprávne právne posúdenie existencie úmyselného bezdôvodného obohatenia na strane dovolateľa, vrátane neprihliadnutia na námietku premlčania vznesenej dovolateľom, ako aj nesprávne právne posúdenie možnosti žalobcu uplatňovať nárok na základe tzv. eventuálneho petitu voči dvom rozdielnym subjektom (žalovanému v 1. rade eventuálne žalovanému v 2. rade).

34. Dovolateľ v dovolaní súčasne navrhol odklad vykonateľnosti rozsudku prvoinštančného súdu č. k. 2Cb/16/2012-443 zo dňa 10.02.2016 v časti jeho 1. výroku, ako aj rozsudku odvolacieho súdu.

35. K dovolaniu žalovaného v 2. rade sa písomne vyjadril žalobca (č. l. 739 a nasl.), ktorý navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného v 2.

rade je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

37. Úspešné uplatnenie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je vždy nevyhnutne podmienené (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj opodstatnený; pre opačný prístup nedáva Civilný sporový poriadok podklad v žiadnom z jeho ustanovení. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť až k posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Pokiaľ by dovolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon.

38. Dovolací súd sa preto v prvom rade zaoberal otázkou prípustnosti dovolania podaného žalovaným v 2. rade.

39. Podľa § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p..

40. Podľa § 420 C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a/ až f/ predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti).

41. Naproti tomu dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p., je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

42. Podľa dovolateľa je jeho mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. e/ C. s. p. tvrdiac, že vo veci rozhodovali nezákonní sudcovia a nesprávne obsadený súd, súčasne je prípustný podľa § 420 písm. f/ C. s. p., pretože v dôsledku nesprávneho procesného postupu mu súd znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Zároveň prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. tým, že sudy dospeli k nesprávnym záverom o existencii úmyselného bezdôvodného obohatenia, námietke premlčania a podstate eventuálneho petitu, čím došlo zo strany súdov k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

43. Dovolací súd sa posudzovaním dovolania žalovaného v 2. rade podaného z dôvodu § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. nezaoberal z dôvodov uvedených v rozhodnutí veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1VCdo/2/2017 zo dňa 19.04.2017, vychádzajúc z právneho názoru vyjadreného v tomto rozhodnutí, podľa ktorého je kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. a § 421 C. s. p. neprípustná. Ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 C. s. p..

44. Veľký senát v označenom rozhodnutí zároveň vyslovil, že ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené v § 420 písm. a/ až f/ C. s. p., dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste.

45. S poukazom na § 48 ods. 3 C. s. p. je právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu pre senát dovolacieho súdu záväzný aj v tejto veci, z dôvodu ktorého sa dovolací súd môže zaoberať len okolnosťami namietanými žalovaným v 2. rade vo vzťahu k vade konania podľa § 420 písm. e/ C. s. p..

46. Podľa § 420 písm. e/ C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

47. V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho 1. výroku o povinnosti žalovaného v 2. rade zaplatiť žalobcovi sumu 43 293,92 eur aj s príslušenstvom. Tento rozsudok preto spĺňa podmienku rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej alebo rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

48. Dovolateľ vo vzťahu k uvedenej vade primárne namietol, že vec v 1. inštancii bola nesprávne zapísaná do obchodnoprávneho oddelenia a pridelená sudkyňi JUDr. Renáte Kňazúrovej v oddelení 2Cb (ktorá ju z tohto dôvodu prejednála a rozhodla o nej ako nezákonná sudkyňa).

49. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4Cdo/1/1998 zo dňa 28.01.1998 vyslovil, že „...tým, že obchodnú vec na súde vecne a miestne príslušnom prejednali a rozhodli sudcovia, ktorí podľa rozvrhu práce rozhodujú občianskoprávne spory, nebola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. a ani nerozhodoval súd nesprávne obsadený (§ 237 písm. g/ O. s. p.). Z rozdielnosti povahy prejednávaných občianskoprávných a obchodnoprávných vecí nevyplýva rozdielnosť procesných práv účastníkov a možností ich realizácie.“ Výplývajúce z citovaného rozhodnutia, pokiaľ by obdobne, občianskoprávnu vec na vecne a miestne príslušnom súde prejednali a rozhodli sudcovia vybavujúci obchodné veci, nemala by táto okolnosť za následok dovolateľom namietanú vadu konania podľa § 420 písm. e/ C. s. p..

50. Bez ohľadu na vyššie uvedené, z rozvrhu práce OS Dolný Kubín (úč. v čase nápadu veci na súd 1. inštancie dňa 20.10.2011), s obsahom ktorého sa dovolací súd za účelom posúdenia opodstatnenosti námietky dovolateľa oboznámil, vyplýva, že pod obchodnými vecami, ktoré sa zapisujú do súdneho registra Cb sa rozumejú (o. i.) spory medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti bez ohľadu na to, akým hmotnoprávnym predpisom sa spravuje daný vzťah (str. 13 rozvrhu práce).

51. Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca svoj nárok odvodzuje z tej okolnosti, že duplicitne plnil žalovanému v 1. rade na základe rozsudku KS v Žiline sp. zn. 6Co/163/2010 z 27.10.2010 o uložení povinnosti žalovanému Mestu Dolný Kubín (ktoré v tomto konaní vystupuje ako žalobca) platiť žalobcovi - spoločnosti Y.F., spol. s r.o. (v tomto konaní v procesnom postavení žalovaného v 1. rade). Je nepochybné, že obidve strany sporu sú právnickými osobami, konajúcimi v rámci ich podnikateľskej činnosti; zároveň z odôvodnenia vyššie označeného rozsudku (č. 1. 22 - 27 spisu) vyplýva záväzkovoprávny vzťah založený medzi stranami sporu Obchodným zákonníkom. Vychádzajúc z týchto skutočností má dovolací súd za to, že vec bola na súde prvej inštancie zapísaná do registra „Cb“ správne a aj správne bola náhodným výberom pridelená do súdneho oddelenia 2Cb, v ktorom v čase nápadu veci na súd bola zákonnou sudkyňou JUDr. Renáta Kňazúrová.

52. V nadväznosti na uvedené za nedôvodnú vyhodnotil dovolací súd aj námietku dovolateľa spočívajúcu v tvrdení, že vec prejednal na odvolacom súde nesprávne obsadený súd.

53. Podľa vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov, do súdneho registra „Cob“ sa zapisujú všetky veci zapísané na okresnom súde do súdnych registrov „Cb“, „CbCud“, „CbR“, „Nre“, „Exre“, „PPok“, ak je proti rozhodnutiu podané odvolanie [Príloha č. III (Súdne registre odvolacej agendy), B. (Súdny register obchodných vecí), bod 1]. Vzhľadom na uvedené, vec prejednaná a rozhodnutá na prvoinštančnom súde pod sp. zn. 2Cb/16/2012, bola na odvolacom súde správne zapísaná do súdneho registra „Cob“ a prejednaná a rozhodnutá pod sp. zn.

13Cob/214/2016 (do ktorého súdneho oddelenia bola pridelená náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených MS SR).

54. Vo vzťahu k osobe sudcu JUDr. Róberta Bebčáka na odvolacom súde je správne tvrdenie dovolateľa uvedené na str. 8 jeho dovolania (č. l. 596 spisu) o tom, že JUDr. Róbert Bebčák bol do funkcie predsedu senátu súdneho oddelenia 13Cob ustanovený dodatkom č. 2 k rozvrhu práce KS v Žiline zo dňa 31.01.2017, ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.02.2017. Do uvedeného dátumu bol menovaný sudca členom odvolacieho senátu, ktorému bola vec náhodným výberom pridelená (13Cob) a ktorého predsedníčkou bola JUDr. Mária Dubcová.

55. Skutočnosť, že predmetná vec bola v senáte pridelená JUDr. Róbertovi Bebčákovi ako sudcovi spravodajcovi resp. referujúcemu členovi senátu, vyplýva z viacerých prípisov, podpísaných predsedníčkou senátu JUDr. Máriou Dubcovou, vypracovaných JUDr. Bebčákom (č. l. 517, 522, 536). Z č. l. 537 vyplýva informácia, že JUDr. Bebčák je referujúcim členom senátu. Po úspešnom výberovom konaní na funkciu predsedu senátu [hoci táto informácia z obsahu spisu výslovne nevyplýva, ide však o kariérny postup sudcu na súde vyššej inštancie a z úradného záznamu na č. l. 539 je tiež zrejmé, že s účinnosťou od 01.02.2017 bol JUDr. Bebčák menovaný do funkcie predsedu senátu (správne malo znieť „...bol ustanovený...“ - pozn. dovolacieho súdu)], JUDr. Bebčák ostal naďalej sudcom spravodajcom, avšak ako predseda senátu sa už priamo podpisoval na rozhodnutiach (ktoré ako člen senátu, tzv. „votant“ podpisovať nemohol). Tak tomu bolo aj v prípade dovolateľom namietaného uznesenia na č. l. 538 spisu o verejnom vyhlásení rozsudku dňa 22.02.2017. Na margo tohto uznesenia dovolací súd dodáva, že predmetné uznesenie spĺňa náležitosti v zmysle § 219 ods. 3 veta prvá C. s. p., podľa ktorého vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

56. Za neopodstatnenú vyhodnotil dovolací súd aj dovolateľom vznesenú námietku zaujatosti zákonnej sudkyne na súde prvej inštancie spočívajúcu v tvrdení o existencii nadštandardných vzťahov medzi ňou a zástupcami Mesta Dolný Kubín (žalobcom), a to z dôvodu, že ide o nepreukázané tvrdenia dovolateľa, ktoré v priebehu konania ani neuplatnil. Z rovnakého dôvodu neobstojí námietka dovolateľa spočívajúca v tvrdení o zaujatosti sudcu odvolacieho senátu, JUDr. Bebčáka. Neobstojí ani tvrdenie dovolateľa, že JUDr. Bebčák mal ako predseda senátu ovplyvniť výsledok konania, a to aj s poukazom na § 47 ods. 1, 2 C. s. p., podľa ktorého senát rozhoduje po neverejnej porade, na ktorej môže byť prítomný zapisovateľ; iné osoby nesmú byť na porade prítomné. Na rozhodnutie je potrebná väčšina hlasov, pričom hlasovať sú povinní všetci členovia senátu. Funkčne mladší členovia senátu hlasujú pred funkčne staršími členmi senátu. Predseda senátu hlasuje posledný.

57. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom k dovolateľom namietanej vade znátočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. e/ C. s. p. nedošlo, z dôvodu ktorého dovolanie žalovaného v 2. rade ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania, a teda otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

58. Najvyšší súd vo vzťahu k návrhu dovolateľa na odklad vykonateľnosti rozsudku prvoinštančného súdu č. k. 2Cb/16/2012-443 zo dňa 10.02.2016 v časti jeho 1. výroku, ako aj potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu č. k. 13Cob/214/2016-552 z 22.02.2017 dodáva, že dovolací súd o tomto návrhu rozhodol uznesením sp. zn. 4Obdo/36/2017 zo dňa 15.11.2017, ktorým návrhu dovolateľa vyhovel a vykonateľnosť označených rozhodnutí odložil.

59. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

60. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný